ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ τὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὸν νοῦν τῶν μεγαλυτέρων ἔρχεται ἡ σκέψις ὅτι τὰ σημερινὰ παιδιὰ μαθαίνουν πολὺ περισσότερα γράμματα ἀπὸ τὰ παλαιότερα. Ἄλλοτε τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων περιελάμβανε πολὺ ὀλιγώτερα μαθήματα εἰς εἶδος καὶ εἰς ἔκτασιν, σήμερον δὲ τὸ βάρος τῆς μαθητικῆς τσάντας εἶναι κατὰ κυριολεξίαν δυσβάστακτον. Βιβλία ἐπὶ βιβλίων καὶ τετράδια ἐπὶ τετραδίων ἀποτελοῦν τὴν κινητὴν βιβλιοθήκην τῶν μαθητῶν δημοτικοῦ καὶ γυμνασίου, ἄλλα δὲ βοηθήματα μένουν εἰς τὸ σπίτι καὶ προσφέρουν τὰς ἰδικάς των πληροφορίας. Ὑποτίθεται ὅτι μὲ τὴν αὔξησιν αὐτὴν τῶν γνώσεων συμβαίνει μία εὐχάριστη καὶ ἐνδιαφέρουσα ἀλλαγὴ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νέων. Καὶ ἔτσι εἶναι, μὲ τὴν διευκρίνισιν ὅτι ὁ ἐμπλουτισμὸς τῶν γνώσεων σήμερον κατέστη ἀναγκαῖος διότι περιβαλλόμεθα ἀπὸ πληθώραν γνώσεων, τὰς ὁποίας πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ κατέχωμεν εἰς γενικὰς γραμμὰς ἢ ἐπιβάλλεται νὰ ἔχωμεν ἁπλῶς μίαν ἰδέαν δι' αὐτάς. Σήμερον, ἀκόμη καὶ διὰ νὰ μάθη κανεὶς ποῦ πηγαίνει μία ἀεροπορικὴ γραμμὴ χρειάζεται εἰδικὰς γνώσεις διὰ νὰ διαβάση τὰ σχετικὰ ἔντυπα καὶ νὰ τὰ ἀναλώση ὡς πρὸς τὸ σημεῖον ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς κυρίους τομεῖς τοῦ καθημερινοῦ ἐνδιαφέροντος, τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἐννοεῖται, πόσα περισσότερα δὲ χρειάζεται νὰ γνωρίζη ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος διὰ νὰ σταδιοδρομήση καὶ νὰ δημιουργήση. Αὐτὰ τὰ πολλά, λοιπόν, ἀρχίζουν ἀπὸ τὰ πρῶτα θρανία διὰ νὰ καταλήξουν ὄχι πλέον εἰς τὸ ἕνα δίπλωμα, ἀλλὰ εἰς πολλὰ καὶ εἰς τὰς μεταπτυχιακὰς σπουδάς.

*

ΤΑ παιδιὰ καὶ οἱ ἔφηβοι κινοῦνται καὶ δραστηριοποιοῦνται σὲ τρεῖς χώρους: τὸν οἰκογενειακόν, τὸν σχολικὸν καὶ τὸν εὐρὺν κοινωνικόν. Ἡ προσωπικότης τους διαμορφοῦται ἀκριβῶς μέσα στὰ τρία αὐτὰ κοινωνικὰ μορφώματα: τὴν οἰκογένεια, τὸ σχολεῖο, τὴν κοινωνία. Ἀλλὰ ἡ καθεμιὰ ἀπὸ τὶς ὁμάδες αὐτὲς ἔχει διαφορετικὴ δομή, λειτουργία καὶ δυναμική, ἡ συμπεριφορὰ τῶν μελῶν διέπεται ἀπὸ ἰδιάζουσες ἀρχὲς καὶ νόμους ἢ συνήθειες καὶ τρόπους. Στὴν οἰκογένεια: ἡ ἐγγύτης τῶν μελῶν ἡ ἀμοιβαία κατανόησις καὶ ἀγάπη καὶ ἡ προσωπικὴ ἐμπλοκὴ τοῦ καθενὸς μέλους στὰ προβλήματα τοῦ ἄλλου καὶ ἡ παροχὴ ἀμέσου συμπαραστάσεως καὶ βοηθείας ἢ ἡ μέθεξη στὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐπιτυχία τῶν ἄλλων εἶναι πράγματα αὐτονόητα, τονίζει εἰς ἕνα ἄρθρον του ὁ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ι. Σ. Μαρκαντώνης, ἀναλύων τὸ θέμα τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν νέων, καὶ προσθέτει: Εἶναι δηλαδὴ ἡ οἰκογένεια κοινοτικοῦ τύπου ὁμὰς ποὺ διέπεται ἀπὸ τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τῆς κοινότητας: τὴν μεγάλη οἰκειότητα καὶ γνωριμία τῶν μελῶν, γνωριμία ποὺ φθάνει ὡς τὶς λεπτομέρειες καὶ ἐμπιστευτικῶν ζητημάτων, τὴν αὐθόρμητη ἀπροσχεδίαστη καὶ ἀνεπιτήδευτη ἔκφραση τῶν συναισθημάτων ἀγάπης, καλωσύνης, ἀνοχῆς, συμπαθείας κλπ. Ἀλλὰ εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ μιὰ ὁποιαδήποτε κοινότητα. Οἱ δεσμοὶ αἵματος καὶ οἱ πρωτογενεῖς ἀρχετυπικὲς σχέσεις ποὺ πραγματοποιοῦνται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον στὴν οἰκογένεια (ἡ γονεϊκή, ἡ μητρικὴ καὶ ἡ πατρική, ἡ υἱικὴ καὶ θυγατρική, ἡ ἀδελφική) κάνουν καὶ τὶς κοινωνικὲς σχέσεις ἐγγύτητος καὶ ἀγάπης ἀκόμη πιὸ στενὲς καὶ πιὸ οἰκεῖες μέσα στὴν οἰκογένεια. Ἡ κοινωνία μὲ τὸ πλῆθος τῶν νομοτυπικῶς ὀργανωμένων μεγάλων ἢ μικρῶν ὁμάδων καὶ ὑποομάδων της διέπεται ἀπὸ αὐστηροὺς νόμους, συμβατικὲς διατάξεις κλπ., ποὺ ἀποβλέπουν στὴν κατοχύρωση ὑλικῶν — οἰκονομικῶν — ἐπαγγελματικῶν κλπ. συμφερόντων τῶν μελῶν της. Ἐδῶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ γνωριμία καὶ ἡ ἑτοιμότης γιὰ ἀμοιβαία κατανόηση καὶ βοήθεια, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτάσσεται ὑποχρεωτικὰ ἀπὸ κάποιο νόμο, δὲν εἶναι καθόλου αὐτονόητα. Τουναντίον ἀπόσταση, καχυποψία, ἄγνοια (πραγματικὴ ἢ προσποιητή) συμβατικὴ ἀβρότης καὶ τυπικότης στὶς σχέσεις μεταξὺ τῶν μελῶν της εἶναι τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν κοινωνικοῦ τύπου ὁμάδων. Ἡ σύμφυτη αὐτὴ ριζικὴ διαφορὰ μεταξὺ κοινωνικῶν ὁμάδων καὶ τῆς οἰκογενείας εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποβαίνη πηγὴ συγκρούσεων καὶ ἀπογοητεύσεων γιὰ τὸ παιδὶ ἢ τὸ ἔφηβο, ποὺ, χωρὶς σχετικὴ ἐνημέρωση, ζητοῦν καὶ στὸν χῶρο τῆς μεγάλης κοινωνίας νὰ μεταφέρουν οἰκογενειακὲς συνήθειες καὶ τρόπους ἢ προσδοκοῦν νὰ βροῦν ἀνταποκρίσεις καὶ σχέσεις ἢ ἀκόμη προβάλλουν συναισθήματα καὶ σκέψεις οἰκογενειακοῦ τύπου.

*

ΣΤΟ σχολεῖο ὁ δάσκαλος ἐνσαρκώνει τὸ «ἀρχέτυπο τοῦ σοφοῦ» μὲ τὴ διπλὴ ἐκείνη συμπεριφορὰ ποὺ δημιουργεῖ καὶ ἀγάπη καὶ σεβασμὸ καὶ προσέγγιση καὶ κάποια ἀπόσταση, τονίζει ὁ κ. Μαρκαντώνης. Μέσα στὸν τεχνητὸ αὐτὸ χῶρο τὸ ἄπειρο νεαρὸ ἄτομο καταρτίζεται, μορφώνεται καὶ ἀσκεῖται γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὴ ζωή. Τὸ σχολεῖο εἶναι ἕνα ἐργαστήριο προπαρασκευῆς γιὰ τὴ ζωή. Ὁ δάσκαλος στὸ σημερινὸ σχολεῖο γνωρίζει καλὰ ὅτι δὲν διδάσκει ἁπλῶς, δὲν μορφώνει μόνο τὸ παιδὶ ἢ τὸν ἔφηβο νὰ γίνη ἕνας καλὸς μαθητής. Καὶ σ' αὐτὸ πρέπει νὰ στοιχήσουν καὶ οἱ γονεῖς. Δὲν ἔχει ἰδιαίτερη σημασία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ σχολικὴ ἐπιτυχία. Ἡ ἐπιτυχία στὴ ζωὴ ἔχει σημασία. Ἀλλὰ ἡ εὐτυχία τοῦ ὁλοκληρώνεται κατὰ τὶς μέσες ἡλικίες τῆς ζωῆς καὶ γιὰ τὴν ὁποία σχολεῖο καὶ οἰκογένεια πρέπει νὰ προσανατολίζουν τὸ παιδευτικό — μορφωτικό τους ἔργο, εἶναι συνάρτηση πολλῶν ἄλλων παραγόντων. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς προέχουσα θέση κατέχουν ἡ ἑτοιμότης γιὰ ὑπεύθυνη μετάσταση καὶ προσαρμογὴ στὸ μεταβαλλόμενο περιβάλλον, ἡ καθυπόταξη τῆς γνωστικῆς ὕλης στὸ σύγχρονο μέτρο καὶ ἡ ὑψηλὴ ἐθνικὴ καὶ πολιτικὴ συνείδηση. Τὸ σχολεῖο ἔχει σήμερα πολλὲς δυνατότητες καὶ μέσα γιὰ νὰ πετύχει τοὺς στόχους αὐτούς. Ὁπωσδήποτε ἀναγνώριση τῆς χρησιμότητός των ἐκφράζονται ὑπεύθυνα σ' ἕνα δημιουργικὸ τεκμηριωμένο ἀποκαλυπτὸ διάλογο ἀνάμεσα στὸ παιδὶ καὶ τὸν ἐνήλικο, τὸ μαθητὴ καὶ τὸ δάσκαλο, τὸ γιὸ ἢ τὴ θυγατέρα καὶ τοὺς γονεῖς, μὲ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη, χωρὶς φόβο καὶ πάθος. Τὸ σχολεῖο σὰν ἐργαστήρι ποὺ παρασκευάζει τὴν μελλοντικὴ γενεὰ σὲ μιὰ συνεργασία βάθους μὲ [illegible] της ἔχει ἱστορικὴ εὐθύνη νὰ βοηθήση τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν πρώιμη παιδικὴ καὶ ἐφηβικὴ ἡλικία στὴν κοινωνικὴ ζωή, στὴν ἁρμονικὴ καλλιέργειά του. Ἡ σημερινὴ κοινωνία εἶναι κατ' ἐξοχὴν «κοινωνία τῶν ἐπιδόσεων», ὅπου σὲ κάθε σταυροδρόμι ποὺ θὰ περάση τὸ παιδὶ εἶναι στημένα δίκτυα ἐλέγχου τῶν ἱκανοτήτων, πόσο μπορεῖ νὰ κάνει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο χωρὶς νὰ προσμετρῆται πάντοτε ἀπαραίτητα καὶ ἡ ποιότης τοῦ ἤθους τοῦ ἐλεγχομένου. Ἔτσι τὸ παιδὶ καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ οἱ γονεῖς δοκιμάζονται φοβερὰ καθημερινὰ ἀπὸ ἕνα συνεχῶς ἐντεινόμενο «ἄγχος ὑποψηφίου» γιὰ κάποια θέση στὸ σκληρὸ ἀνταγωνιστικὸ αὐτὸ χῶρο τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Εἶναι ἡ κοινωνία τῶν μαζικῶν δράσεων καὶ ἀντιδράσεων, ὅπου ὁ ἄνθρωπος ὡς ὑπεύθυνο πρόσωπο σπανίζει ἢ ἐλλείπει ἐντελῶς καὶ ὅπου γνήσια συνάντηση μεταξὺ ἀνθρώπων ἢ ἀνθρώπων καὶ ἰδεῶν, ἀνθρώπων καὶ Θεοῦ γίνεται ἀνέφικτη, ὅπου χάνεται κανεὶς μέσα στὸ ἀναρίθμητο μοναχικὸ πλῆθος ἀνθρώπων ποὺ διακινεῖται στοὺς δρόμους τῶν μεγαλοπόλεων μὲ βιασύνη καὶ ἄγχος. Εἶναι ἡ κοινωνία τῆς μεγάλης κινητικότητος ὅπου ὅλα εὑρίσκονται ὑπὸ μεταβολή. Οἱ ἄνθρωποι μετακινοῦνται σὲ χώρους ὅπου προσδοκοῦν ἀνετώτερη, εὐκολώτερη ζωή, ἀλλάζουν μὲ εὐκολία ποὺ καταπλήσσει τοὺς παλαιοτέρους.

Ο ΣΥΜΠΟΛΙΤΗΣ

ΚΑΤΣΑΪΤΗΣ
ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΕΤΟΙΜΑ, ΗΜΙΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ Ο,ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΕΝΑΝ ΑΝΔΡΑ
ΣΕ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ
ΓΩΝΙΑ, ΕΝΑΝΤΙ ΔΗΜΑΡΧΙΑΣ, — ΠΑΤΡΑΙ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
FIAT-SIMCA
ΝΙΚ. ΒΟΥΚΕΛΑΤΟΥ
ΠΡΩΗΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΦΙΑΤ
ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 6, ΤΗΛ. 420—689
ΠΑΤΡΑΙ

ΗΜΕΡΟΝΥΚΤΙΑ

ΠΕΜΠΤΗ
23
ΙΟΥΝΙΟΥ
Παρῆλθον 174 ἡμέραι
Ὑπολείπονται 191
Σελήνη 7 ἡμερῶν
Ἀνατολὴ 6.03'
Δύσις 8.51'
Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους μαρτύρων

Η ΗΜΕΡΑ
ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ
—ο—
Ἰδιοκτήτης
ΑΝΝΑ ΧΡ. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΥ
Βησσαρίωνος 4, Ἀθῆναι
—ο—
Ἐκδότης—Διευθυντὴς
ΧΡΙΣΤΟΣ Α. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
Τσαμαδοῦ 47
—ο—
Ἀρχισυντάκτης
ΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
Φιλοποίμενος 18
—ο—
Προϊστάμενος
Γραφείων—Τυπογραφείων
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Φιλικῶν 2

Χρονικὸν

23η ΙΟΥΝΙΟΥ

1944. Οἱ Γερμανοὶ προβαίνουν εἰς Ἀράχωβαν καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Παρνασσοῦ εἰς σφαγὰς καὶ γενικὴν λεηλασίαν.

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΓΡΙΠΠΙΝΗΣ.

Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἀπέφυγε νὰ ἔλθη εἰς γάμον προτιμήσασα νὰ καταστήση οἰκείους της τοὺς ἐνδεεῖς. Συλληφθεῖσα ὡμολόγησε τὸν Χριστόν. Τότε ἀφοῦ προηγουμένως τὴν ἐμαστίγωσαν τὴν ἔθεσαν εἰς τὴν στρέβλην καὶ ἐκεῖ ἀφοῦ διεσχίσθησαν αἱ σάρκες της καὶ συνετρίβησαν τὰ ὀστᾶ της, παρέδωσε τὴν ψυχήν της πρὸς Κύριον.

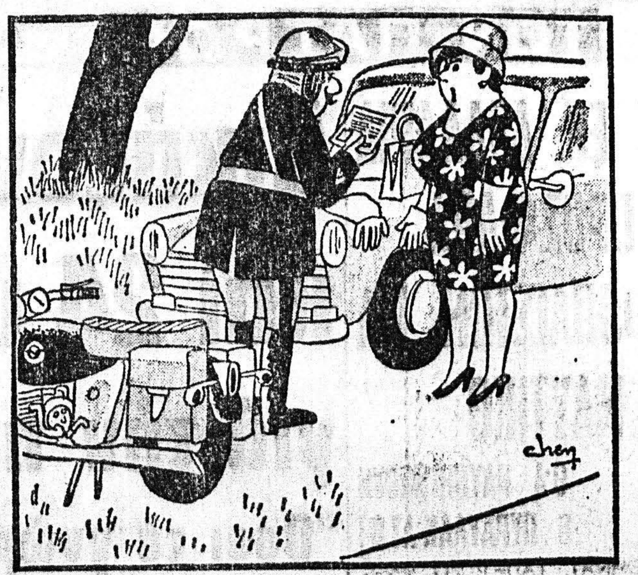

—Νομίζεις ὅτι θὰ σὲ φοβηθῶ; Ἔχω πάρει τρεῖς ἄντρες ἐγώ!

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

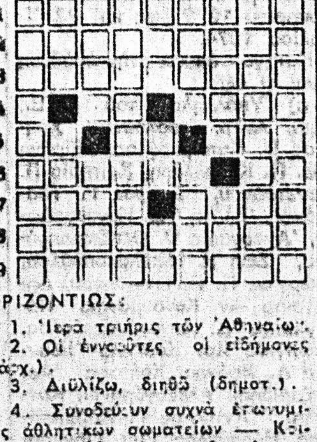

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Ἱερὰ τριήρις τῶν Ἀθηναίων.
2. Οἱ ἐννοοῦντες οἱ εἰδήμονες (ἀρχ.).
3. Διυλίζω, διηθῶ (δημοτ.).
4. Συνοδεύουν συχνὰ ἐπωνυμίας ἀθλητικῶν σωματείων — Κοινὴ ὀνομασία τοῦ μικροῦ πελοποννησιακοῦ ποταμοῦ Λάρισος, ἀντιστρόφως.
5. Βυζαντινὴ νότα — Ἄρθρον — Συνηθεστάτη κατάληξις τοπωνυμίων εἰς τὴν Κεφαλληνίαν.
6. Ἐκθέτω λεπτομερῶς συμβάντι — Οὐδέτερον ἀορίστου ἀντωνυμίας ἀντιστρόφως.
7. Τῶν μεγαλεμπόρων εἶναι πάντοτε μεγάλον (ξεν.) — Ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος (αἰτ. δημοτ.).
8. Ἀποκλειστικός, ἀσύγκριτος (γεν.).
9. Ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω ἀναδρομὴ ἀναστροφή.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Λάμψις, ἀκτινοβολία.
2. Παραπόταμος τοῦ Παραγουάη εἰς τὴν Ν. Ἀμερικὴ — Ἐχθρὸς τοῦ κομμουνισμοῦ (αἰτ.).
3. Ἡ προβατοκάμηλος — «...χέρι νίβει τ' ἄλλο καὶ τὰ δυὸ τὸ πρόσωπο» (παροιμία).
4. Μεταφορικῶς, δύσκολος περίστασις, ἀντιστρόφως (δημοτ.).
5. Δοτικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας — Ξενικὸν μέτρον ἐπιφανειῶν — Τριάκοντα τέσσαρα, ἀντιστρόφως.
6. Ἀπὸ τὴν φυλὴν αὐτὴν κατάγεται ἡ περίφημος ὑψίφωνος Ὕμα Σουμάκ — Προμηθεύονται καθημερινῶς πολλά, τὰ μεγάλα ἐστιατόρια (καθ.).
7. ...Ἄντριους, γνωστὸς ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου — Ἕνα σπόρ, ἀντιστρόφως.
8. Εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν οἱ βαθμοὶ αὐτοὶ εἶναι τρεῖς.
9. Θὰ τοὺς εὕρετε μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ (αἰτ.).

Η ΛΥΣΙΣ εἰς τὴν 7ην σελίδα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί λέγεται εἰς τὴν ἰατρικὴ ἀπολίθωσις;
2. Τί εἶναι ἀπομηκυμετρό;
3. Τί εἶναι ἀπηνοδύτης;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ εἰς τὴν 7ην σελ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἕνας ἐργάτης ἐκτελεῖ ἕνα ἔργο σὲ 22 ὧρες. Ἕνας ἄλλος ἐκτελεῖ τὸ ἴδιο ἔργο σὲ 38 ὧρες. Ἂν καὶ οἱ δύο ἐργασθοῦν μαζί, σὲ πόσες ὧρες θὰ τελειώσουν τὸ ἔργο;

Η ΛΥΣΙΣ εἰς τὴν 7ην σελίδα.

Φιλοσοφία

—Ὁ καλύτερος τρόπος νὰ κάνουμε ἕνα παιδὶ καλό, εἶναι νὰ τὸ κάνουμε εὐτυχισμένο.

ΟΥΑΪΛΝΤ

Χιοῦμορ

Μιὰ κυρία λέει στὸ χασάπη.

—Θέλω ἕνα μικρὸ κομμάτι κρέας χωρὶς κόκκαλο, χωρὶς λίπος, χωρὶς νεῦρα.

—Κατάλαβα τί θέλετε, τῆς ἀπαντᾶ ὁ χασάπης. Πηγαίνετε στὸ ἀντικρυνὸ ὀρνιθοπωλεῖο καὶ ζητῆστε νὰ σᾶς δώσουν ἕνα.... αὐγό!

ὁ Στίχος

Ζωγραφιές

Ξέρεις κάποιες ζωγραφιὲς
δειλινὰ καὶ ξημερώματα
ποὔρθαν πρώιμες βροχιὲς
καὶ τοὺς σβήσανε τὰ χρώματα;

⁂

Ὁ μικρούτσικος θεὸς
τὸ παιδὶ τ' Ἀπριλομάη,
μὲς τὰ λουλούδια γυρτὸς
τὶς ζωγράφισε καὶ πάει.

⁂

Καὶ σὰν ἦρθε νὰ τὶς βρῆ
στὸ βουνὸ καὶ στ' ἀκρογιάλι
ὁ καημός μου τοῦ μιλεῖ:
—Γιὰ ζωγράφισέ τα πάλι.

Π. ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΣΟΦΙΑ ΗΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Ἰατρὸς μικροβιολόγος
Δέχεται Ἁγίου Νικολάου 58 τηλ. 221-383.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΣΚΟΥΡΑΣ
Ὀδοντίατρος
Δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του, Ἁγίου Νικολάου 44, α' ὄροφος τηλ. 277-422 καὶ οἰκίας 279-139

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΕΥΣ. ΠΟΛΙΤΗΣ
Παιδίατρος
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του, Κορίνθου 275, ἐπὶ συνεντεύξει (ραντεβοῦ), καθημερινῶς, ἐκτὸς ἀπογεύματος Τετάρτης καὶ Σαββάτου, τηλ. 272-877

ΑΠ. Σ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Ἰατρὸς
Ἀκτινολόγος — ραδιολόγος
Πλατεία Γεωργίου 27 (ἄνω μέρος), τηλ. 272—880 καὶ οἰκίας 274—818, Πάτραι.

Α. ΔΑΣΚΑΛΟΘΑΝΑΣΗΣ
Μαιευτὴρ — Χειρουργὸς
Δέχεται στὴν κλινικὴν του Καραϊσκάκη 132 τηλέφωνα: 277—266 275-201, 275-202, ὧραι ἰατρείου 6—8.30 μ.μ. πλὴν Σαββάτου καὶ πρωινὲς ὧρες ἐπὶ συνεντεύξει (ραντεβοῦ).

ΑΝΔΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Ὀδοντίατρος
Μετὰ ἀπὸ πολύμηνον ἐπιστημονικὴν παρακολούθησιν εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς, ἀφίχθη καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν πόλιν μας, δέχεται δὲ ἐπὶ συνεντεύξει εἰς τὸ Ἰατρεῖον του, γωνία Κορίνθου — Πατρέως 51, 1ος ὄροφος, τηλ. 221-935. Μηχανήματα τελειοτάτου τύπου. Ἀκτινογραφίαι.

ΚΩΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κανάρη 5, τηλ. 323—747 ἐκτὸς ἀπογεύματος Τετάρτης καὶ Σαββάτου.

Dr **ΣΠΥΡΟΣ Β. ΣΥΡΙΜΠΕΗΣ**
Καρδιολόγος
Διευθυντὴς Γενικοῦ Νοσοκομείου Πατρῶν. Δέχεται ἐπὶ συνεντεύξει, Κολοκοτρώνη 34, τηλ. 222-323 καὶ 325-547.

ΙΩΑΝ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΙΑΣ
Μαιευτὴρ — Χειρουργὸς
Δέχεται εἰς τὴν κλινική του ἐπὶ τῶν ὁδῶν Μαιζῶνος — Βαλτετσίου 1 (πλησίον Ἀρσακείου) τηλ. 275-102.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του, Ἁγίου Νικολάου 53, 2ος ὄροφος) ἀπὸ 9—1 καὶ ἀπὸ 5.30—8 τηλ. 273-702.

ΠΑΝ. ΚΟΣΙΩΚΗΣ
Ὀφθαλμίατρος
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του (πλ. Γεωργίου ἀριθ. 6, 2ος ὄροφος) καθημερινῶς ὧρας 9—1 μ.μ. καὶ 5—8 μ.μ., ἐκτὸς Σαββάτου ἀπόγευμα.

ΠΑΝ. Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Παιδίατρος
Δέχεται καθ' ἑκάστην 11—2 μ. καὶ 5—8.30 μ.μ. εἰς τὸ ἰατρεῖον του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βότση 58 — Κανακάρη (γωνία), τηλ. 277-597.

ΠΑΝ. ΓΕΡ. ΣΥΚΙΩΤΗΣ
Νευρολόγος— Ψυχίατρος
Εἰδικὸς εἰς τὴν ἠλεκτροεγκεφαλογραφία, δέχεται 8—1 καὶ 5—8, Κορίνθου καὶ Παντανάσσης ἀρ. 50 (γωνία—α' ὄροφος). Τηλέφ. ἰατρείου 276-972 καὶ οἰκίας 279-903.

Dr **ΙΩΑΝ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**
Χειρουργὸς — Μαιευτὴρ
Γυναικολόγος διδάκτωρ Πανεπιστημίου MONTPELLIER Γαλλίας, εἰδικευθεὶς εἰς Πανεπιστημιακὴν κλινικὴν Γενεύης Ἑλβετίας ἐπὶ πενταετίαν ὡς ASSISTANT δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του καθ' ἑκάστην 10—1 π.μ. καὶ 5—8 μ.μ. καὶ ἐπὶ συνεντεύξει, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀράτου 14 6', τηλ. 273-263 καὶ τηλ. οἰκίας 270-152.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΣΚΑΝΑΒΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
— ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Εἰδικευθεὶς ἐπὶ τετραετίαν εἰς Ἀγγλίαν (παθολογικὴ κλινικὴ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ MANCHESTER καὶ καρδιολογικὴ κλινικὴ τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ CARDIFF), ἐγκατασταθεὶς μονίμως εἰς Πάτρας, δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του, Ἀράτου 17-19 (πλατεία Ὄλγας) πρωῒ 8—1, ἀπόγευμα 5.30—8.30 πλὴν Σαββάτου, τηλ. ἰατρείου καὶ οἰκίας 220-520.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ
Β. Δ. ΠΛΕΣΣΑ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 30
ΤΗΛ. 278-396
*
Θερινὰ ἐντατικὰ τμήματα
ὅλων τῶν βαθμίδων
ἀπὸ 1ης Ἰουλίου - 25ης
Σεπτεμβρίου
ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΜΟΡΦΩΝΟΥΝ—ΨΥΧΑΓΩΓΟΥΝ —ΞΕΚΟΥΡΑΖΟΥΝ
«ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ» ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ 32

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Κ.Ε.Σ.
ΤΜΗΜΑΤΑ:
1) ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
2) ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
3) ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΩΝ
4) ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ
5) ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ
6) ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΛΛΗΝ.
7) ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ
8) ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
9) ΜΑΡΚΕΤΙΓΚ
10) ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
11) ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑΣ
12) ΞΕΝΑΓΩΝ
13) ΑΕΡΟΣΥΝΟΔΩΝ
14) ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΝΤΑΤΙΚΑ (ΤΡΙΜΗΝΟΥ — ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ)
ΕΝΑΡΞΙΣ ΑΠΟ 20ῆς ΙΟΥΝΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΑ — ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ — ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ:
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 244 Β' ὄροφος — ΤΗΛΕΦ. 277-485

ΙΑΤΡΟΙ - ΚΛΙΝΙΚΑΙ

ΙΦ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ — ΚΕΚΚΑ
Ἰατρὸς — Μικροβιολόγος
Κορίνθου 275 καὶ Ἑρμοῦ τηλ. 276-101, τηλ. οἰκίας 279-139.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Μ. ΤΖΑΒΑΛΑΣ
Χειρουργὸς Ὀφθαλμίατρος
Δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του γωνία Ἁγίου Νικολάου — Ρήγα Φεραίου, τηλ. 273-632.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΟΒΔΕΛΑΣ
Ἰατρὸς
ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ ΓΟΒΔΕΛΑ
Ὀδοντίατρος
δέχονται εἰς τὰ ἰατρεῖα των ὁδὸς Παπαφλέσσα 21, τηλ. 320-475 καὶ 320-345.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΔ. ΠΑΤΟΥΧΑΣ
Γυναικολόγος-Μαιευτὴρ-Χειρουργὸς
Εἰδικευθεὶς ἐπὶ 5ετίαν εἰς Ἀγγλίαν. Μαιζῶνος 38-40, τηλ. 220-595. Ὧραι ἰατρείου 10—1 π.μ. 6.30—8.30 μ.μ.

ΓΕΩΡΓ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Διευθυντὴς χειρουργικῆς Κλινικῆς Καραμανδανείου Νοσοκομείου Παίδων Πατρῶν, τέως Ἐπιμελητὴς Νοσοκομείου Παίδων «Ἁγία Σοφία» καὶ Πανεπιστημίου Σέφιλντ Ἀγγλίας, δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του, ὁδὸς Ἁγίου Νικολάου 44 (6' ὄροφος), τηλ. 270-346

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΘ. ΚΕΚΚΑΣ
Εἰδικὸς Παθολόγος
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Κορίνθου 251—253, τηλ. 277-603 πλατεία Γεωργίου 27 καθ' ἑκάστην πλὴν Σαββάτου καὶ Κυριακῆς, τηλ. 273-689.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ἰατρὸς Μικροβιολόγος
ΜΕΛΑΝΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ—ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Εἰδικὴ Παθολόγος, δέχονται εἰς τὰ ἰατρεῖα των ὁδὸς Κορίνθου 301—303 καὶ Παντανάσσης τηλ. 275-836 καὶ 278-019.

ΚΩΣΤΑΣ Η. ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
Χειρουργὸς Ὀδοντίατρος
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Κανακάρη 159—161, 2ος ὄροφος, τηλ. 220.514 ἀπὸ 8—1 καὶ 5—9 μ.μ. καθημερινῶς.

Dr **ΓΡΗΓ. ΣΟΛΩΜΟΣ**
Ὀρθοπεδικὸς Χειρουργὸς
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἡ κλινική του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ 76, τηλ. ἰατρείου 275-610 ἀσθενῶν 278-570.

ΣΠΥΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ
Ὠτορινολαρυγγολόγος
Δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του Κολοκοτρώνη 52—Κανακάρη (6' ὄροφος, κτίριον Ἰατροῦ Πούντζα) τηλ. 273-665.

Γ. Ι. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗΣ
Χειρουργὸς — Οὐρολόγος
Δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἰατρεῖον του ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κορίνθου 251, τηλ. 275—432, ὧραι 11—1 καὶ 7—8.30 μ.μ., τηλ οἰκίας: 277—778.

ΑΛΕΚΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ
Μαιευτὴρ Χειρουργὸς
Δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του Μαιζῶνος 3, τηλ. 275-141 καὶ 277-690.

ΧΡ. Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ἰατρὸς Μικροβιολόγος
Διδάκτωρ Ἰατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Δέχεται 7—1.30 π.μ. καὶ 5—8.30 μ.μ. καθημερινῶς, πλὴν ἀπογεύματος Σαββάτου, Ἑρμοῦ — Κορίνθου 230, τηλ. 222-589 καὶ οἰκίας 324-509.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΑΤΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ - ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Τέως ἰατρὸς πανεπιστημιακῆς παθολογικῆς κλινικῆς Ἱπποκρατείου Νοσοκομείου Ἀθηνῶν. Ὧραι ἐπισκέψεων 11.30' π.μ. ἕως 1.30 μ.μ. καὶ 5.30—8.30 μ.μ. πλατεία Γεωργίου Α' ἀριθ. 40 (ἄνω μέρος). Τηλ. 272-060.

ΝΙΚ. Γ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
Ἐργαστήριον Μικροβιολογίας — Βιοχημείας, Αἱματολογίας — Παρασιτολογίας, Ἁγ. Νικολάου 53 καὶ Κορίνθου. τηλ.: 272-977 καὶ οἰκίας: 522-889.

Dr **ΝΙΚ. ΛΑΓΟΥΜΙΝΤΖΗΣ**
Ὠτορινολαρυγγολόγος
Ἐπὶ 15ετίαν σπουδάσας καὶ ἐξασκήσας τὸ ἐπάγγελμα ἐν Ἀμερικῇ δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του Πατρέως 43, τηλ. 270-902, 272-493 καὶ οἰκίας 276-651.

Dr **Κ. Π. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**
Παιδίατρος
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου MONTPELLIER. Δέχεται μὲ ραντεβοῦ Ρήγα Φεραίου 50, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀπογεύματα τῆς Πέμπτης καὶ τοῦ Σαββάτου. Τηλ. 278-415.

ΚΩΝΣΤ. Δ. ΛΑΤΣΗΣ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του, Πατρέως 49 (1ος ὄροφος), καθημερινῶς ἀπὸ 8.30—1 μ.μ. καὶ 5—8.30 μ.μ., τηλ. 279-904.

Dr **ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ**
Κυτταρολόγος - Παθολογοανατόμος
Διευθυντὴς Ἐργαστηρίου Νοσοκομείου Πατρῶν PAP—TEST. Προσδιορισμὸς Ὠορρηξίας. Πλ. Γεωργίου 11 καὶ Μαιζῶνος, τηλ: 272—972.

ΝΙΚ. Β. ΡΑΠΤΗΣ
Παιδίατρος
Δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἰατρεῖον του, Μαιζῶνος 69 (Πλ. Ὄλγας) ἀπὸ 10—1.30' μ.μ. καὶ 5—8 μ.μ., τηλ: 276—661.

Dr **ΠΑΝ. Δ. ΡΑΜΠΑΒΙΛΑΣ**
Εἰδικὸς Παθολόγος
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἐρλάγκεν, δέχεται ἀπὸ 9—1 καὶ 5—8 μ. μ. Ἰατρεῖον Κανακάρη 159—161 (πολυκατοικία) τηλ. 277—841. Κατοικία Μεσολογγίου 2, τηλέφ. 322—528.

Dr **ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΛΟΓΕΡΑΣ**
Ἰατρὸς Ὠτορινολαρυγγολόγος, διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, δέχεται καθημερινῶς εἰς τὴν κλινικὴν του Καραϊσκάκη 132 Πολυκλινικὴ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ», 3ος ὄροφος, τηλέφωνον Ἰατρείου 273-688, τηλέφωνα ἀσθενῶν 275-201 καὶ 275-202.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ε. ΛΑΛΑΠΑΝΟΣ
Ἀκτινολόγος — Ραδιολόγος
Εἰδικευθεὶς ἐν Παρισίοις καὶ Λιέγη δέχεται καθημερινῶς εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ ἰατροῦ Εὐαγγέλου Λαλαπάνου, Κολοκοτρώνη 40 καὶ Κορίνθου, τηλ. 277-277 Πάτραι. Σύμβασις μετὰ τοῦ Δημοσίου, ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΟΣΕ κ.λ.π.

Dr **ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩ. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ**
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Πανεπιστημίου ΜΟΝΠΕΛΛΙΕ (Γαλλίας), ἐγκατασταθεὶς εἰς Πάτρας δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Κορίνθου 245-249 τηλ. 222-744 καθημερινῶς 9 π.μ. — 1.30 μ.μ. καὶ 7.30 — 9 μ.μ. Διεύθυνσις οἰκίας Καποδιστρίου 37 τηλέφ. 321-754.

ΠΑΝ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ
Εἰδικὸς Παθολόγος
Τέως ἐπιμελητὴς - Διευθύνων ἰατρὸς τῆς Παθολογικῆς κλινικῆς τοῦ Γεν. Κρατικοῦ Νοσοκομείου, δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Κορίνθου - Ἑρμοῦ 56 Α' ὄροφος τηλ. 277—181 (Πάτραι) καὶ 429—245 (Ρίον).

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ
Ἀκτινολόγος — Ραδιολόγος
Δέχεται κάθε πρωῒ ἀπὸ τὶς 8 - 1.30' μ., τὰ δὲ ἀπογεύματα, πλὴν τῆς Τετάρτης καὶ τοῦ Σαββάτου, ἀπὸ τὶς 5—8.30' μ.μ., Κανακάρη 149 (ὄπισθεν πλατείας Γεωργίου), τηλ. 273-584.

Dr **ΚΩΝΣΤ. ΤΡΙΓΚΑΣ**
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΕΦΡΩΝ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ
Δέχεται καθημερινῶς τὰς πρωινὰς ὥρας εἰς τὴν Κλινικὴν του Μαιζῶνος 3 (6ος ὄροφος) Γενικὴ Κλινικὴ «Εὐαγγελισμός» καὶ 5.30—8.30 μ.μ. εἰς τὸ Ἰατρεῖον του Κορίνθου 275 καὶ Ἑρμοῦ (2ος ὄροφος) ἐκτὸς ἀπογεύματος Σαββάτου. Τηλέφωνα: Κλινικῆς 270-917, Ἰατρείου—Οἰκίας 278-900

ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ ΛΕΟΝΤΟΣ —ΚΑΡΑΛΗ
Εἰδικὴ καρδιολόγος
Δέχεται καθ' ἑκάστην 9—1 μ. μ. καὶ 5—8 μ. μ. (πλὴν Τετάρτης καὶ Σαββάτου). Ὁδὸς Κανακάρη 156 καὶ Πατρέως. Τηλέφωνον 274—737.

ΚΩΝ. ΣΤ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Βότση 42, Α' ὄροφος καθ' ἑκάστην 9—1 καὶ 5—8 ἐκτὸς ἀπογεύματος Σαββάτου καὶ ἐπὶ συνεντεύξει, τηλ. ἰατρείου 277-800 οἰκίας 279-476.

ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Ὀδοντίατρος
Δέχεται Κορίνθου καὶ Φιλοποίμενος 39-41, τηλ. 274-106, Πάτραι.

ΒΑΣΩ ΧΡ. ΚΟΥΛΗ
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
Ἐργαστήριον Μικροβιολογίας — Βιοχημείας — Αἱματολογίας — Παρασιτολογίας, Κανακάρη 143 — Γεροκωστοπούλου, τηλ. 221-902 καὶ οἰκίας: 272-316.

Dr **ΔΗΜ. ΚΟΥΚΟΣ**
Ἰατρὸς — Οὐρολόγος
Παθήσεις νεφρῶν, προστάτου κύστεως, γεννητικῶν ὀργάνων. Δέχεται εἰς τὴν Οὐρολογικὴν κλινικὴν ὁ «Ἱπποκράτης», Καραϊσκάκη 132 (παραπλεύρως Νομαρχίας), τηλ. 272-180 καὶ τηλ. οἰκίας 263 - 397.

Dr **ΠΑΝΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ**
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐργασθεὶς ἐπὶ 18μηνον εἰς τὸ τμῆμα ἐρεύνης Λιπιδίων τῆς Βιολογικῆς Χημείας τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἰατρεῖον, Κανακάρη 122 — Ἑρμοῦ, τηλ. 222-600, οἰκίας: 222-922.

ΓΕΩΡΓ. Δ. ΚΑΤΣΙΚΑΔΕΛΛΗΣ
Εἰδικὸς Παθολόγος
— Καρδιακὰ Νοσήματα
Ἐπὶ 2ετίαν ἐσωτ. ἰατρὸς εἰς τὴν Παθολογικὴν — Καρδιολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος Μ.Τ.Σ. Ἐπὶ 3ετίαν ἐσωτ. ἰατρὸς εἰς τὴν Καρδιολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Θεραπευτηρίου Πεντέλη. Δέχεται καθημερινῶς ἀπὸ 12—1.30 μ.μ. καὶ 5.30—8.30 μ.μ. ἐκτὸς Σαββάτου εἰς τὸ ἰατρεῖον του ἐπὶ τῆς πλατείας Γεωργίου ἀριθ. 40, παραπλεύρως ΟΤΕ, Γ' ὄροφος, τηλ. 270-259. Οἰκία Ἀργυροκάστρου 4, τηλ 329-055.

Περιώνυμες γυναῖκες τῆς ἱστορίας

Η ΣΟΦΙΑ-ΔΩΡΟΘΕΑ ΤΟΥ ΤΣΕΛΛΕ

Ἡ πρόγονος τοῦ ἀγγλικοῦ βασιλικοῦ οἴκου

121ον

Ἡ ἀποδοκιμασία αὐτοῦ ὑπὸ τῆς μητρός της ἐσήμαινεν, ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπολογίζῃ εἰς χρηματικὴν βοήθειαν ἐκ μέρους της. Τότε ἡ βασίλισσα κατέφυγεν εἰς ἀπειλάς. Ὡς ἐγράψαμεν, εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὴν μητέρα της ὅτι θὰ ἐζητοῦσεν ἀπὸ τὸν βασιλέα πατέρα της, Γώργιον Α', νὰ ἀπολύσῃ τὴν μητέρα της. Τώρα παρήγγειλεν εἰς αὐτήν, εἰς Ἄλντεν, ὅτι δὲν θὰ συνέχιζε τὰς πρὸς τοῦτο προσπαθείας της, ἐὰν δὲν ἐπραγματοποιεῖτο ὁ διπλοῦς γάμος. Ἡ Σοφία — Δωροθέα, ὅμως, δὲν ἐκλονίσθη. Ἡ βασίλισσα ἀντελήφθη ὅτι εἶχεν ὑπερβῆ τὰ ἐσκαμμένα καὶ μέσῳ τοῦ Λούντεμαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν μητέρα της ἓν μήνυμα, διὰ τοῦ ὁποίου τὴν διεβεβαίωνε περὶ τῆς θυγατρικῆς ἀφοσιώσεως καὶ στοργῆς της. Διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὰς καλὰς διαθέσεις της, ἀπέστειλε μετὰ τοῦ μηνύματος καὶ μερικὰ δῶρα, περιλαμβάνοντα μινιατοῦρες δύο ἐκ τῶν τέκνων της. Ἡ Σοφία—Δωροθέα ἐπέστρεψε τὰ δῶρα, ἀλλ' ἐκράτησε τὶς μινιατοῦρες.

Ἓν ἄλλο ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλει τὴν Σοφίαν — Δωροθέαν, ἦτο ἡ ἐνδεχομένη ἐπίσκεψις τῆς θυγατρός της εἰς τὸ Ἄλντεν. Δύο φορὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐγγάμου βίου της, ἡ βασίλισσα τῆς Πρωσίας εὑρέθη ἐγγὺς τοῦ κάστρου τοῦ Ἄλντεν, καὶ δύο φορὰς ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐλπίδος νὰ μεταβῇ ἐκεῖ.

Ἡ πρώτη εὐκαιρία παρουσιάσθη τὸ 1720, ὅτε ὁ Γεώργιος Α' ἐπισκεπτόμενος τὸ Ἀννόβερον προσεκάλεσε τὴν θυγατέρα του καὶ τὸν σύζυγόν της νὰ ἔλθουν νὰ διαμείνουν εἰς το Χέρρενχάουζεν. Ἡ δευτέρα δυνατότης ἐπῆλθε τὸ 1725, ὅτε ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσίας ἦλθε νὰ συναντήσῃ τὸν Γεώργιον Α' εἰς τὸ Ἀννόβερον, διὰ νὰ συζητήσουν περὶ μιᾶς πολιτικῆς συνθήκης μετὰ τῆς Γαλλίας. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ἦτο ἀδιανόητον νὰ καταχρασθῇ ἡ βασίλισσα τῆς Πρωσίας τὴν φιλοξενίαν τοῦ πατρός της καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Ἄλντεν διὰ νὰ συναντήσῃ ἕνα πρόσωπον, ποὺ αὐτὸς ἐμισοῦσεν.

Ἡ Σοφία — Δωροθέα ἐχρειάζετο ἀπεγνωσμένως ἓν πρόσωπον, ὡς συνομιλητήν, ὄχι ἓν μίσθαρνον ὄργανον τοῦ Ἀννοβέρου, ἀλλὰ ἕνα φίλον, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐμπιστευθῇ καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ τὰ μύχια αἰσθήματά της. Ἐνόμισεν ὅτι εἶχεν εὕρει αὐτὸν τὸν ἔμπιστον συνομιλητὴν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κόμητος ντὲ Μπάρ.

Οὗτος εἶχεν ἔλθει πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τὸ Τσέλλε, ὅπου ὑπηρετοῦσε τὸν πατέρα της. Ἦτο καλοκάγαθος καὶ ἀριστοκρατικὸς τοὺς τρόπους καὶ ἐγνώριζε νὰ τὴν κολακεύῃ. Ἐξεδήλωνε βαθεῖαν ἀφοσίωσιν πρὸς αὐτὴν καὶ τῆς ἔφερε μικρὰ δῶρα ἀπὸ τὰ ταξίδια, τὰ ὁποῖα ἔκαμνε χάριν ὑποθέσεων. Κάποτε ἡ Σοφία —Δωροθέα τὸν ἐμάλωσε φιλικῶς, διότι τῆς εἶχεν ἀποστείλει μίαν ποσότητα ταμπάκο, ὄχι ἐπειδὴ δὲν τὸ ἐσυνήθιζεν, ἀλλὰ διότι ἡ ποσότης ἦτο ὑπερβολική. Μὲ αὐτὰ καὶ μὲ ἄλλα ὁ ντὲ Μπάρ τὴν εἶχε κατακτήσει πλήρως. Ἡ δούκισσα τοῦ Ἄλντεν τὸν ἄφηνε νὰ χειρίζεται ὅλας τὰς ὑποθέσεις της. Οὔτε ὁ ντὲ Μπάρ, οὔτε ὁ Λούντεμμαν προσέφεραν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν δούκισσαν τοῦ Ἄλντεν μόνον λόγῳ πιστῆς καὶ εἰλικρινοῦς ἀφοσιώσεως.

Μὲ τὸν καιρόν, ἡ βασίλισσα τῆς Πρωσίας ὑπωψιάσθη τὰς λαθροχειρίας τοῦ ντὲ Μπάρ καὶ τοῦ Λούντεμμαν καὶ προειδοποίησε τὴν μητέρα της. Κατόπιν ἐπανειλημμένων καταγγελιῶν της, ἡ Σοφία — Δωροθέα ἐπείσθη ὅτι ὁ Λούντεμμαν κατεχρᾶτο τῆς ἐμπιστοσύνης της κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον. Δὲν ἤθελεν ὅμως νὰ ἀκούσῃ τίποτε, εἰς βάρος τοῦ ντὲ Μπάρ, ὅστις τῆς εἶχε γίνει ἀπαραίτητος. Ἦτο τὸ μόνον πρόσωπον ἐκ τοῦ ἔξω κόσμου, ποὺ ἠδύνατο ἀκόμη νὰ τὴν συναντᾷ. Ἦτο προσηλωμένη συνεπῶς εἰς τὰς σχέσεις της μετ' αὐτοῦ μὲ ὅλην τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ἐμμανοῦς χαρακτῆρος της. Ἔδωσε τὴν δυνατότητα εἰς τὸν ντὲ Μπάρ νὰ ἀντικρούσῃ τὰς κατηγορίας τῆς θυγατρός της καὶ ἀπεδέχθη τὰς ἐξηγήσεις καὶ δικαιολογίας του χωρὶς ἴχνος ἀμφιβολίας. Ὁ τόνος τῆς ἀπαντήσεώς της εἰς τὴν ἀπολογίαν του ἦτο σχεδὸν τόσον περιπαθὴς τόσον καὶ ἐκεῖνος ἐνίων ἐκ τῶν ἐρωτικῶν ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας ἔγραφε πρὸ τριάκοντα ἐτῶν.

«27 Σεπτεμβρίου 1825. Κύριε, ἐν ἀρχῇ θέλω νὰ σᾶς πῶ ὅτι αἱ εὐγενικαὶ διαβεβαιώσεις καὶ διαμαρτυρίαι σας ἀποκατέστησαν τὴν ἠρεμίαν τοῦ πνεύματός μου. Θὰ χρησιμοποιήσω τὰ ἰδικά σας λόγια — ἂν τὰ ἐνθυμῆσθε — διὰ νὰ ἐκφράσω τὰ ἰδικά μου αἰσθήματα δι' ἐσᾶς, καὶ ἂν ἠδυνάμην νὰ τὰ ὑπερτερήσω, ἀσφαλῶς θὰ τὸ ἔκαμνα. Τὰ λόγια δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐκφράσουν πλήρως ὅ,τι αἰσθάνομαι, ὅ,τι ᾐσθανόμην ἀνέκαθεν καὶ ὅ,τι θὰ ἐξακολουθήσω νὰ αἰσθάνωμαι μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς μου. Σᾶς ἐξορκίζω νὰ παραμείνετε ὁ ἴδιος ἀπέναντί μου, καὶ θὰ ἐξακολουθήσω καὶ ἐγὼ νὰ εἶμαι, μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου μου».

Ἀφοῦ διετήρησε τὴν ἐμπιστοσύνην της, ὁ ντὲ Μπάρ ἐξηκολούθησε νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν πριγκήπισσαν εἰς τὴν Ὁλλανδίαν. Ἡ μεταξὺ των ἐπικοινωνία ἦτο σπανία. Ἡ Σοφία—Δωροθέα δὲν ἐτολμοῦσε νὰ τοῦ γράφῃ πολὺ συχνὰ φοβουμένη μήπως διεγείρῃ ὑποψίας ἐκ μέρους τῶν «δράκων» καὶ τῶν «ἁρπυιῶν» τοῦ οἴκου της, ὡς ἐχαρακτήριζεν ἡ ἰδία τὰ διωρισμένα ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀννοβέρου ἄρρενα καὶ θήλεα μέλη τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πύργου. Ἐποθοῦσεν ὅμως ἔγραφεν ἀναφανδὸν εἰς μίαν ἐκ τῶν τελευταίων ἐπιστολῶν της πρὸς αὐτόν:

«Ἄλντεν, 3 Αὐγούστου 1726. Ἐὰν εἶχα τὴν δυνατότητα, κύριε, νὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐπιστολήν σας τῆς 20ῆς παρελθόντος Δεκεμβρίου τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς, ποὺ ἐπεδόθη εἰς ἐμέ, θὰ τὸ εἶχα κάνει. Τὰ λόγια ἀδυνατοῦν νὰ ἐκφράσουν τα αἰσθήματά μου. Ἔχω χίλια πράγματα νὰ σᾶς πῶ, ἀλλὰ θὰ τὰ φυλάξω μέχρις ὅτου σᾶς ξαναδῶ. Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ γίνῃ αὐτὸ πολὺ γρήγορα. Προσεύχομαι συνεχῶς διὰ τὴν εὐτυχὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἀναμένω μετ' ἀδημονίας. Ἐλᾶτε γρήγορα, κύριε, σᾶς παρακαλῶ. Γνωρίζετε πόσον σᾶς χρειάζομαι, διὰ παντὸς εἴδους λόγους. Ἐλᾶτε ὅμως κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἔχωμεν νὰ φοβηθῶμεν τίποτε ἀπὸ τὴν ἀπίστευτον ἀδικίαν καὶ μανίαν τῶν ἐχθρῶν μου. Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἐκφράσω καὶ πάλιν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μου, ἡ ὁποία αὐξάνει μὲ κάθε προερχομένην ἡμέραν τῆς ζωῆς μου. Ἀμφότεραι εἶναι ἀπεριόριστοι, καί, ἐν ὀλίγοις, εἶναι ἀνάλογοι πρὸς ὅ,τι σᾶς ἀξίζει.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ